

FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG

do projektu *Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020*

L.p.	Przepis	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi
1.	Strona 10 (Rozdział 4) punkt 7) Wytyczne nie mają zastosowania do wydatków ponoszonych przez uczestników projektów i ostatecznych odbiorców, chyba że szczegółowe zapisy zawarte w Wytycznych stanowią inaczej.	Informacja niejasna.	1. Nie zostało określone, jakich wydatków dotyczy informacja (potrzebny przykład). 2. W zdaniu jest sprzeczność – Wytyczne nie zajmują się tematem, choć mogą się nim zajmować „Wytyczne nie mają zastosowania (...)”, chyba że szczegółowe zapisy zawarte w Wytycznych stanowią inaczej.
2.	Strona 11 (Rozdział 4) Punkt 18 i 19.	Warto dopisać w pkt. 18: "W przypadku gdy IP PO odmówi przekazania wniosku do IZ PO, beneficjent może zwrócić się bezpośrednio do IZ PO. Odmowę IP należy uzasadnić i traktować jako sytuację wyjątkową.	Bardzo dobrze, że znalazło się w wytycznych rozwiązanie obecnej bardzo niejasnej sytuacji - w obecnych projektach nie wiadomo, co ma zrobić beneficjent - do kogo pójść z odwołaniem - gdy IP nie uzna mu np. wydatku we wniosku o płatność.
3.	Strona 19 (Rozdział 6, 6.2) punkt 4) g) został należycie udokumentowany	Należy dopisać "o ile dotyczył wydatków wymagających dokumentowania".	W projektach z kwotami ryczałtowymi beneficjenci nie muszą "zbierać" dokumentów dla rozliczeń projektu.
4.	Strona 20 (Rozdział 6, 6.2) Punkt 5)	Proponujemy usunięcie części sformułowania, od "z zastrzeżeniem".	Możliwość opisana w projekcie wytycznych spowoduje lawinowe powstawanie różnych "procedur" i rozwiązań, na podstawie których dojdzie do wielu nieporozumień, błędnych interpretacji i nadinterpretacji oraz konfliktów na linii projektodawca-IZ. Doświadczenia perspektywy 2007-2013 pokazują, że przy każdej

			niedoprecyzowanej w wytycznych sytuacji projektowej do takich właśnie, jak wyżej opisane, problemów dochodzi.
5.	Strona 24-25 (Rozdział 6, 6.5) punkt 3)	Należy uszczegółowić, którego punktu, paragrafu ustawy o pożytku dotyczy.	Obecnie nie jest jasne czy chodzi o podmioty pozarządowe czy o jednostki publiczne powierzające zadania publiczne organizacjom.
6.	Strona 24-25 (Rozdział 6, 6.5) punkt 5)	Niepotrzebna informacja o stosowaniu konkretnych trybów zamówienia oraz o sytuacjach gdy projektodawca korzysta z innych trybów niż podstawowe.	<p>Ta część wytycznych powinna ograniczać się do odwołania do konieczności stosowania ustawy Pzp, a nie przenosić z niej wybrane elementy.</p> <p>Duża część beneficjentów nieumiejętnie stosuje wytyczne traktując je jako obowiązujące prawo i pomijając przepisy wynikające z prawa ogólnie obowiązującego. Mimo, że beneficjenci nie powinni tak postępować, nie ma też sensu, aby wytyczne odwołując się do ogólnych przepisów (jak w tym przypadku ustawa Prawo zamówień) akcentowały tylko ich część i niechcący sugerowały, że pewne ich elementy są ważniejsze od innych.</p>
7.	Strona 24-25 (Rozdział 6, 6.5) punkt 2 b) zasadą konkurencyjności, o której mowa w podrozdziale 6.5.1, w przypadku : i. beneficjenta nie będącego podmiotem zobowiązany zgodnie z art. 3 ustawy Pzp do jej stosowania, w przypadku zamówień	Limit 20 tys. zł netto jest zbyt niski. Konieczne jest podniesienie progu dla zasady konkurencyjności, przynajmniej do poziomu z lat 2007-2013.	Przepisy ogólne z ustawy Pzp dotyczą coraz to wyższej kwoty zamówień, a w programach 2014-2020 promuje się zupełnie odmienne podejście, zmuszające beneficjentów do dokumentowania przez złożoną procedurę wydatków o stosunkowo niedużej wartości. Podejście to zwiększy skalę nieprawidłowości w projektach - nie dlatego, że beneficjenci źle i w złych zamiarach wydają środki publiczne, ale dlatego że brak im umiejętności wypełnienia wszystkich obowiązków wynikających z zasady konkurencyjności. Doświadczenia z lat 2007-2013 pokazują, że beneficjenci popełniali nieumyślne błędy w procedurach i byli karani nie za źle wydane środki ale za sposób opracowania procedury wyłonienia wykonawcy. Miało to miejsce m.in. w odniesieniu do wymogów odnoszących się do poszczególnych części protokołu z postępowania (np. brak daty

	<p>przekraczających wartość 20 tys. zł netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT),</p> <p>ii. beneficjenta, o którym mowa w lit a, w przypadku zamówień o wartości równej lub niższej kwocie określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, a jednocześnie przekraczającej 20 tys. zł netto,</p> <p>z zastrzeżeniem pkt 3 i 4.</p>		<p>wpływu oferty przepisanej do protokołu), albo przeprowadzenia naboru ofert w terminie krótszym o jeden dzień od wymaganego w wytycznych.</p> <p>Rozszerzenie zasady konkurencyjności na większą liczbę wydatków nie zmieni jakościowo funkcjonowania beneficjentów! Natomiast z pewnością podniesie koszty obsługi projektów (angażowanie "specjalistów ds. rozliczeń", "obsługi prawnej" etc.) oraz rozwinie sektor konsultingu oraz stanowczo zwiększy poziom "biurokratyzacji" projektów.</p> <p>Proponowane w wytycznych rozwiązanie jest szkodliwe dla projektów i dla wydatków projektowych!</p> <p>Prowadzenie rozbudowanej procedury dla wydatków o niskiej wartości doprowadzi do "zatkania" systemu, czyli uwiązania beneficjentów procedurami</p>
8.	<p>Strona 32 (Rozdział 6, 6.5)</p> <p>Punkt 11) W przypadku, gdy pomimo właściwego upublicznienia zapytania ofertowego:</p> <p>a) wpłynie tylko jedna ważna oferta – uznaje się zasadę konkurencyjności za spełnioną,</p> <p>b) nie wpłynie żadna oferta – dopuszcza się zawarcie umowy z wykonawcą wybranym bez zachowania</p>	<p>Dopisanie informacji co w sytuacji, gdy c) wpłynie 1 lub więcej ofert, które okażą się niepoprawne pod względem formalnym lub merytorycznym.</p>	<p>Obecnie ten element zasady konkurencyjności nie jest doprecyzowany, co powoduje liczne wątpliwości beneficjentów i IP/IP2.</p>

	procedury, o której mowa w niniejszym podrozdziale.		
9.	Strona 33 (Rozdział 6, 6.6)	Konieczne jest doprecyzowanie opisów oraz znalezienie "lepszego", tj. bardziej czytelnego określenia na stawki ryczałtowe.	Opis stawek ryczałtowych jest bardzo niejasny. Wydaje się, że nie jest spójny z opisem kosztów pośrednich w dalszej części wytycznych. Nie jest też jasne na ile dotyczy, a na ile nie dotyczy kwestii kosztów personelu projektu. I wreszcie bliskość określeń "stawki jednostkowe", "kwoty ryczałtowe" i "stawki ryczałtowe" znacznie utrudnia lekturę i zrozumienie wytycznych.
10.	Strona 35 (Rozdział 6, 6.6.1) punkt 2)	Wykreślić punkt	Informacja jest bardzo niejasna, bo sugeruje, że beneficjent potencjalnie może zrobić inaczej niż jest to napisane w wytycznych. Albo należy mu taką możliwość dać, albo jej zakazać, aby nie tworzyć niejasnych rozwiązań.
11.	Strona 35 (Rozdział 6, 6.6.1) Punkt 6) (...) b) w przypadku kwot ryczałtowych, w przypadku niezrealizowania wskaźników produktu lub rezultatu bezpośredniego objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana za niekwalifikowalną (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia”),	Przeredagowanie na: b) w przypadku kwot ryczałtowych, w przypadku niezrealizowania wskaźników rezultatu bezpośredniego objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana za niekwalifikowalną, ewentualnie wskaźników produktu jeśli wynika on ze specyfiki projektu (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia”),	Projekty winny pozwalać na uzyskanie rezultatów, a produkty potraktować należy jako drogę do ich osiągnięcia. Stawianie znaku równości między produktami i rezultatami powoduje, na co znaleźć można liczne dowody z lat 2007-2013, zwłaszcza 2011-2013 po wprowadzeniu nowego formularza wniosku aplikacyjnego, że wynik aktywności projektowej na wskaźniku produktu się kończy. Dlatego też propozycja zmiany w akcentach w komentowanym akapicie.

12.	Strona 35 (Rozdział 6, 6.6.1) punkt 8) Za datę poniesienia wydatku rozliczanego ryczałtem uznaje się"	Powinno być - "8) Za datę poniesienia wydatku rozliczanego w sposób uproszczony uznaje się"	Ujednolicić nazewnictwo.
13.	Strona 51 (Rozdział 6, 6.14) b) beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT. "	Powinno być: "b) beneficjent nie ma faktycznej możliwości odzyskania podatku VAT. "	Możliwość "prawna" wyklucza podmioty, które są płatnikami VAT.
14.	Strona 51 (Rozdział 6, 6.14) Punkt 4)	Opis niejasny. Potrzebne doprecyzowanie.	Nie jest jasne jakie to "podatki, które wynikają ze współfinansowania przez fundusze"?
15.	Strona 54 (Rozdział 6, 6.16) 13) W przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne angażowanie pracowników lub współpracowników partnerów przez beneficjenta i odwrotnie.	Przeredagowanie na: 13) W przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne angażowanie pracowników partnerów przez beneficjenta i odwrotnie do zadań tożsamyh jakie wykonują w podmiocie macierzystym.	Zaproponowane w projekcie Wytycznych rozwiązanie wymusi konieczność zdobywania oświadczeń od wszystkich pracowników i osób angażowanych w oparciu o umowy cywilno-prawne przez podmiot partnerski o niepozostawaniu wśród pracowników i/lub współpracowników innych podmiotów partnerstwa. Wydaje się, że intencją wytycznych jest rozwiązanie zbliżone do obecnie stosowanego w PO KL, które zakłada, że beneficjent (lider) nie powinien angażować pracowników partnera do zadań zbliżonych lub takich samych, jakie wykonuje konkretna osoba u partnera (bądź odwrotnie).
16.	Strona 66 (Rozdział 8, 8.2) punkt 2) jest "NIP"	Powinno być "PESEL".	NIP nie był dotychczas zbierany w projektach EFS. A w kwestiach podatkowych zastąpił go PESEL.

17.	Strona 67 (Rozdział 6, 6.2), punkt 5) Przystąpienie uczestnika do projektu następuje przed udzieleniem pierwszej formy wsparcia tej osobie lub podmiotowi.	Dodać "Warunkiem wykazania uczestnika w rozliczeniach jest fakt skorzystania przez niego z min. jednej formy wsparcia".	Obecnie kłopotem w projektach było przystąpienie uczestnika jednego dnia i wsparcie udzielone kilka lub więcej dni później. Rezygnacja uczestnika w okresie między podpisaniem deklaracji udziału w projekcie a udzieleniem wsparcia powoduje, że ta osoba nie staje się uczestnikiem projektu. Trzeba to doszczegółowić w wytycznych.
18.	Strona 68 (Rozdział 8, 8.3) Zasady konstruowania budżetu We wniosku o dofinansowanie wskazywane są kluczowe osoby zaangażowane w realizację projektu.	1. Niejasne określenie "kluczowe osoby". 2. Powyższa regulacja nie powinna dotyczyć osób wskazanych w kosztach pośrednich (których wynagrodzenie rozliczane jest w kosztach pośrednich) a fakt ww. wykluczenia warto wskazać w wytycznych.	1. Konieczne jest doprecyzowanie ile osób winno być maksymalnie wskazywanych we wniosku przez beneficjenta i tym samym wobec ilu IP/IZ może domagać się dokumentów takich jak życiorys. W przeciwnym razie, IP/IZ rozwiną ww. obowiązek przedkładania dokumentów na wszystkie osoby zaangażowane w projekcie. 2. Osoby, których wynagrodzenie rozliczane jest w kosztach pośrednich nie powinny podlegać ww. obowiązkowi, bowiem charakter ich pracy nie dotyczy jakościowego wymiaru pracy z uczestnikami projektu, a odpowiedzialność za koordynację i rozliczenie projektu spoczywa i tak na podmiocie beneficjenta. Dodatkowo w wielu przypadkach koszty pośrednie rozliczane będą ryczałtem, co tym bardziej wskazuje na brak zasadności weryfikowania kompetencji personelu.
19.	Strona 68 (Rozdział 8, 8.3) Zasady konstruowania budżetu W przypadku przedsięwzięć finansowanych lub planowanych do sfinansowania z kilku źródeł finansowania, w tym publicznego i / lub prywatnego, z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności	Zamiana na oświadczenie pod wnioskiem o dofinansowanie.	Kwestie typu "brak podwójnego finansowania" winno regulować oświadczenie pod wnioskiem o dofinansowanie, a nie wpisywanie zapewnień o ich braku do treści wniosku o dofinansowanie.

	oraz z innych źródeł, w budżecie projektu wskazuje się i uzasadnia źródła finansowania wykazując racjonalność i efektywność wydatków oraz brak podwójnego finansowania.		
20.	Strona 68 (Rozdział 8, 8.3) 3) g) przygotowanie publikacji.	Błędny przykład - należy usunąć lub zmienić.	Dotychczas działanie "g) przygotowanie publikacji" było w projektach etapem nie zadaniem. Przykład wprowadza w błąd, bo nie mógłby we wniosku figurować jako zadanie.
21.	Strona 68/69 (Rozdział 8, 8.3) Zasady konstruowania budżetu Ponadto obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie (...) 0) Dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o	Konieczne jest dopisanie minimalnego procentowego poziomu dopuszczalnych przesunięć i wskazanie, że właściwa IZ może go zwiększać.	Doświadczenia perspektywy 2007-2013 wskazują, że ówczesne IP/IP2 niechętnie akceptowały przesunięcia między zadaniami, które dokonywane mogły być bez ich zgody (przesunięcia do 10% wartości zadań). Powodowało to konieczność formułowania i przekazywania do IP/IP2 wyjaśnień i uzasadnień dla tego typu przesunięć. Nie wydaje się więc, aby wprowadzenie możliwości przesunięć na podstawie szczegółowych regulacji IZ było wykorzystywane przez IZ. Sama możliwość przesunięć między zadaniami bez zgody IZ stanowi dla projektodawców dużą wartość, jak i ma duże znaczenie praktyczne. Warto więc zadbać o stworzenie faktycznej możliwości stosowania tego rozwiązania.

	dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu w oparciu o zasady określone przez IZ w danym PO.		
22.	Strona 70 (Rozdział 8, 8.4) punkt 5) procenty dla poziomu kosztów pośrednich	Poszczególne poziomy powinny być o 2% wyższe.	Obecnie koszty pośrednie i limit procentowy dla zarządzania projektem są po zsumowaniu wyższe niż propozycja z wytycznych, a katalog kosztów jest taki sam jak do roku 2013 (dla kosztów pośrednich i zarządzania łącznie).
23.	Strona 73 (Rozdział 8, 8.6) Pozostałe metody uproszczone 3) Koszty bezpośrednie rozliczane ryczałtem nie mogą dotyczyć zadań, których całość bądź istotna część dotyczy zadań zleconych, o których mowa w Podrozdziale 8.5.	Przeformułować na: 3) W projektach z kosztami bezpośrednimi rozliczanymi ryczałtem nie mogą pojawić się zadania zlecone, o których mowa w Podrozdziale 8.5.	Ww. rozwiązanie z projektu wytycznych stosowane jest obecnie w perspektywie 2007-2013. I wydaje się ono być pustym zapisem, bowiem IP/IP2 nie mają możliwości zweryfikowania czy faktycznie beneficjent nie dokonał zlecenia zadania merytorycznego (ze względu na specyfikę rozliczeń projektów z kwotami ryczałtowymi). Lepsze wydaje się wprowadzenie zakazu umieszczania w strukturze wniosku o dofinansowanie zadań zleconych.
24.	Strona 74 (Rozdział 8, 8.7) punkt 1) elastyczność	Niejasny zapis. Konieczne przeformułowanie.	Ponownie pojawia się rozwiązanie na zasadzie "czegoś nie ma, ale jednak jest".
25.	Uwaga ogólna:	1. Warto uzupełnić poszczególne części wytycznych informacją o intencjach wprowadzenia konkretnych regulacji (opisanie czemu służą i jaki mają cel), jak i o ich znaczeniu dla projektów, programów i wdrażania funduszy w Polsce. W projekcie wytycznych brakuje takich swoistych „wstępów”, np. opis zasady konkurencyjności koncentruje się od razu na procedurze, a opis uproszczonych metod rozliczania rozpoczyna się od wyliczenia metod. Podejście takie – stosowanie	

		ww. wstępów – będzie też wyraźnym sygnałem dla projektodawcy, aby dążył do wypełnienia intencji i ducha regulacji, a nie tylko machinalnie i poprawnie proceduralnie je przeprowadzał.
26.	Uwaga ogólna:	2. Konieczne jest również wyraźne zaakcentowanie w wytycznych ważkości „wskaźników projektu”, „kwalifikowalności uczestników”, „jakości działań projektowych” i „zasady proporcjonalności” i ich nadrzędnej roli wobec procedur administracyjnych w projekcie i wypracowywania produktów. W obecnej formie wytyczne sugerują – przez obecne ułożenie punktów, rozdziałów i szerokość opisów – że kluczowe dla projektów jest dokumentowanie wydatków i realizowanie działań. Opisy odwołujące się do ww. wskaźników, jakości itd. są praktycznie marginalne i robią wrażenie wtórnych wobec kwestii administracyjnych. Mimo, że rolą wytycznych jest opisanie kwestii kwalifikowalności wydatków to opis ten winien być prowadzony w odniesieniu do istoty projektów.
27.	Uwaga ogólna:	3. Projekt wytycznych wprowadza szereg bardzo pozytywnych i oczekiwanych rozwiązań dla projektów i beneficjentów. Są wśród nich m.in. połączenie kosztów zarządzania i kosztów pośrednich w jednej kategorii kosztów pośrednich, czy zdecydowane rozwinięcie stosowania uproszczonych zasad rozliczania (np. kwot ryczałtowych i stawek jednostkowych). Jednocześnie projekt wytycznych wprowadza nowe i szczegółowe regulacje (m.in. rozwinięcie stosowania zasady konkurencyjności, kolejne regulacje w zakresie zatrudniania personelu etc.). Prowadzić to będzie do narastania coraz wyższej biurokratyzacji w funduszach i jest działaniem wbrew postulatowi zgłaszanemu przez różne środowiska, w tym wbrew „12 postulatów organizacji pozarządowych”, a szczególnie pierwszemu z nich: „Racjonalizacja i uproszczenie procedur na wszystkich poziomach”. Dlatego postulujemy odejście od rozwiązań typu rozszerzenie stosowania zasady konkurencyjności i powrót przynajmniej do rozwiązania z perspektywy 2007-2013, jak i odejście od proponowanego rozwiązania „rejestracji ewidencji zaangażowania osób fizycznych w projektach w systemie informatycznym przez beneficjenta lub personel projektu zgodnie z Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej oraz umową o dofinansowanie”. Wynikiem powyższych propozycji z projektu wytycznych będzie wyłącznie dalsza biurokratyzacja działań projektowych, koncentrowanie się przez beneficjentów i IZ (IP) na administracyjnej stronie projektów oraz przedkładanie strony dokumentacyjnej projektów nad jakość i wskaźniki. Jednocześnie ww. propozycje MliR podniosą koszty realizacji projektów, w których znowu niezbędny będzie udział „specjalistów ds. rozliczeń”.
28.	Uwaga ogólna:	4. Przekrojowym problemem projektu wytycznych jest niedoprecyzowanie pojęcia „personelu projektu”, które wprawdzie znalazło się w części wytycznych poświęconych definicjom, ale nie jest konsekwentnie używane w pozostałych częściach projektu wytycznych. I tak np. w części 6.6 pojawiają się „osoby uczestniczące w realizacji projektu lub personel projektu”, a w części poświęconej projektom partnerskim „pracownicy i współpracownicy partnerów” i wreszcie w części dot. konstruowania budżetu projektu „kluczowe osoby zaangażowane w realizację projektu”. Konieczne jest doprecyzowanie definicji personelu projektu, jak i wyodrębnienie w tym personelu „personelu zarządzającego”. Jednocześnie konieczne jest wyraźne zastosowanie rozwiązania przetestowanego w perspektywie 2007-2013 i wskazanie go w wytycznych, iż osoby (stanowiska i funkcje) wskazane w kosztach pośrednich nie zaliczają się

		do personelu projektu i nie stosuje się wobec tych osób (stanowisk i funkcji) regulacji wytycznych odnoszących się do personelu projektu. Podejście to zdecydowanie uprości kwestie dokumentowania i realizacji projektu i pozwoli uniknąć konieczności wydawania interpretacji wytycznych.
--	--	---